

РЕШЕНИЕ

№ 275

гр. София , 25.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ в публично заседание на четвърти март, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Елизабет Петрова
Членове:	Катерина Рачева Мария Райкинска

като разгледа докладваното от Елизабет Петрова Въззивно гражданско дело № 20201000503928 по описа за 2020 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 – чл.273 от ГПК.

С решение от 04.12.2019г по гр.д. № 14174/2017г СГС,ГО, I-6 състав е осъдил ЗК”Лев инс”АД да заплати на А. Т. Т., М. Т. М., Н. Т. М., Х. Т. М. сумите от по 240 000лв на всеки от ищите, представляваща обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на майка им Д. А. М. и баща им Т. Т. М., настъпила при ПТП на 28.10.2016г, реализирано от водач , застрахован по договор за ЗЗГО при ответника, на осн. чл.432 от КЗ, като е отхвърлил предявените искове за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди за сумата до 400 000лв, претендирана от всеки от ищите. Със същото решение съдът е осъдил ЗК”Лев инс”АД да заплати на А. Х. М., починал в хода на процеса и заместен по реда на чл.227 от ГПК от наследниците си по закон Н. А. М., А. Т. Т., М. Т. М., Н. Т. М., Х. Т. М. сумата от 100 000лв, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от смъртта на дъщеря му Д. М. , настъпила при описаното ПТП, като е отхвърлил иска до претендирания размер от 200 000лв. Съдът е приел, че не се установява съпричиняване на вредоносния резултат от страна на починалите. С решението си съдът е възложил разноските по делото съобразно изхода от спора и доказаните разноски от страните.

Решението на СГС е влязло в сила, като необжалвано, в осъдителната си част за сумата от по 90 000лв- обезщетение за неимуществени вреди, присъдено на А. Т. Т., М. Т. М., Н. Т. М., Х. Т. М. като обезщетение за всеки от починалите им родители, както и за сумата от 80 000лв- обезщетение, определено в полза на А. Х. М./ починал в хода на процеса, с конституирани правоприменници/.

Решението на СГС е обжалвано с обща въззивна жалба от ищите А. Т. Т., М. Т. М., Н. Т. М., Х. Т. М., представлявани от адв. М. в отхвърлителната част на претенциите им за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди за сумата над 240 000лв до 400 000лв, с оплакване за незаконосъобразност. Въззивниците- ищци поддържат, че възприетият размер на обезщетението е занижен, че съдът неправилно е приложил разпоредбата на чл.52 от ЗЗД. Поддържат, че съдът не е обсъдил всички относими към размера на обезщетението обстоятелства, както и че не е съобразил всички установени като претърпени от ищите неимуществени вреди, техния характер и интензитет. Поддържат , че решението противоречи на съдебната практика по сходни дела. Молят решението на СГС да бъде отменено в обжалваната част и предявените искове да бъдат изцяло уважени.

Решението е обжалвано с въззивна жалба от застрахователя ЗК”Лев инс”АД в осъдителната част за сумата над 90 000лв до 120 000лв- присъдени като обезщетение за неимуществени вреди на всеки ищец, за всеки от техните родители , както и в осъдителната част , с която е присъдено обезщетение на правоприменниците на А. М. за сумата над 80 000лв до 100 000лв , с твърдение за неправилност. Въззивникът поддържа, че СГС неправилно е приложил материалния закон - чл. 52 от ЗЗД, че определеното обезщетение е завишено, несъобразено с установените , претърпени от ищите вреди, че е несправедливо. Моли решението на СГС да бъде отменено в обжалваната част и предявените искове да бъдат отхвърлени за обжалваемите суми.

Страните са депозирали писмени отговори на въззивната жалба на насрещната им страна, с които оспорват жалбите.

В о.с.з. страните се представляват.

Въззивниците- ищци А. Т. Т., М. Т. М., Н. Т. М., Х. Т. М. се представлява от адв. Н., която поддържа жалбата им, оспорва жалбата на застрахователя. Моли жалбата на ищите да бъде изцяло уважена. Претендира разноси по делото , съобразно списък по чл.80 от ГПК, който представя. Прави под евентуалност възражение за разноските, претендирани от застрахователя, като прекомерни.

Въззивникът ЗК”Лев инс”АД се представлява по делото от адв. К. , която поддържа въззивната жалба на дружеството и оспорва жалбата на ищите. Моли първоинстанционното решение да бъде отменено в обжалваната част като бъде

постановен справедлив размер като обезщетение за неимуществени вреди на ишците. Претендира разноски по делото, съобразно списък по чл. 80 от ГПК, който представя. Прави възражение за недължимост на претендираните от ишците разноски по реда на чл.38 от ЗА.

В определения от съда срок застрахователя депозира писмена защита по делото, с която моли жалбата на застрахователя да бъде уважена. Застрахователят поддържа, че съдът не е съобразил критериите за справедливост, когато е определил размерите на процесните обезщетения за неимуществени вреди. Поддържа, че съдът не е обсъдил в съвкупност събраните по делото доказателства. Поддържа, че съдът не е съобразил, че ишците имат собствени семейства, не е съобразил честотата на контактите между тях и родителите им. Поддържа, че отношенията между ишците и техните родители са били нормални, съответно изпитаните болки и страдания са били в обичаен интензитет. Поддържа, че решението противоречи на съдебната практика по сходни казуси. Поддържа, че определеното от СГС обезщетение за неимуществени вреди не е съобразено с икономическото състояние в страната. Моли решението на СГС да бъде отменено в обжалваната от застрахователя част.

Въззиваемата Н.М., представлявана от адв. Н., оспорва жалбата на застрахователя и моли решението на СГС да бъде потвърдено в обжалваната част.

Софийският апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Съгласно разпоредбата на чл.269, изр.2 от ГПК по отношение на правилността на първоинстанционното решение въззивният съд е обвързан от посоченото от страната във въззивната жалба, като служебно има правомощие да провери спазването на императивните материалноправни разпоредби, приложими към процесното правоотношение. В този смисъл са дадените указания по тълкуването и приложението на закона от ВКС с ТР № 1/2013г по т.д. №1/2013г на ОСГТК- т.1.

Настоящият съдебен състав приема, че обжалваното решение е валидно и допустимо. Решението е неправилно по съображения изложени във въззивната жалба на застрахователя и следва да бъде отменено по следните съображения:

Предявен е иск за заплащане на обезщетение от ищци, пострадали лице / по смисъла на чл.478 от КЗ / против застраховател, сключил договор за застраховка ГО с увреждащото лице. При така предявеният пряк иск от увреденото лице следва да се

установи по делото наличието на застрахователно правоотношение между ответника-застраховател по застраховка ГО и увреждащото лице, породено от договор за застраховка ГО , както и наличието на основание за ангажиране на застрахователната отговорност на застрахователното дружество, което отговаря за вреди причинени от деликтното поведение на застрахования. Т.е. следва да се установи, че застрахованото по застраховка ГО лице е причинило виновно и противоправно вреди на ищеца, като следва да се установи както причинната връзка между поведението на застрахования и вредите на пострадалото лице, така и размера на обезщетението, което би компенсирало претърпяните вреди.

С влязлото в сила първоинстанционно решение /решението е влязло в сила частично в осъдителната си част- с която е присъдено обезщетение за неимуществени вреди на ищите на процесното основание/ по делото се установяват със сила на пресъдено нещо горепосочените предпоставки за ангажиране на отговорността на застрахователя по договор за ЗЗГО. Между страните по делото и за съда е установено по обвързващ начин, че ЗК „Лев инс” АД е материалноправно легитимирано да отговаря пред ищите за причинените им вреди от ПТП настъпило на 28.10.2016г, причинено от водач застрахован по договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите” , сключена с ответника.

Спорен по делото, пред настоящата инстанция, е въпроса за размера на дължимото се обезщетение на ищите за неимуществени вреди , определено по реда на чл.52 от ЗЗД . Пред настоящата инстанция застрахователят не поддържа възражението си за съпричиняване на увреждането, видно от развитите оплаквания в неговата въззивна жалба.

Съгласно чл.52 ЗЗД обезщетението за причинени неимуществени вреди се определя от съда по справедливост.

Обективно по делото е установено, че към момента на ПТП първите четирима ищци са били между 22 и 27, а последният ищец – на 71 години. Към същият момент Т. и Д. М. са били съответно на 52 и 45 години.

В о.с.з на 12.03.2019г са разпитани свидетелите Л. Ъ., Г. Й. и Ф. И..

Свидетелката Ъ. установява, че познава Т. и Д. от 25 години и познава и семейството им. Установява, че те са били щастливо семейство. Свидетелката установява, че отношенията между Д. и баща ѝ били много добри. Установява, че са живеели заедно. Според свидетелката, когато се родили повече деца, Д. се отделила от баща си, но пак живеели близо един до друг. Свидетелката установява, че Д. и Т. работели и били най-щастливи, когато им се родило първото дете. Установява, че работели заради семейството, за да се грижат за децата си. Според свидетелката имало

уважение между родители и деца. Свидетелката установява, че за смъртта на родителите разбрала от големия им син А., който бил в шок. Според свидетелката децата се променили след катастрофата, не са така щастливи. Бащата на Д. приел много тежко смъртта и на зет му, и дъщеря му. След една година тежко се разболял и скоро починал. Бащата на Д. непрекъснато плачел, идвал при внуците си, гледал, че са сами. Според свидетелката децата не са преодолели огромната загуба. Свидетелката установява, че всички са живеели в ***, в две съседни къщи. Т. и Д. работели в Гърция през лятото, а през зимата се връщали в България. С тях в Гърция ходел и бащата на Д. Според свидетелката децата имат всички собствени семейства, но след смъртта на родителите си не ходят да работят в чужбина и от две години не правят празници, не се забавляват.

Свидетелят Й. установява, че е комшия на Т. и Д. от 30 години. Установява, че познава и бащата на Д.-А.. Според свидетеля Т. и Д. били добро семейство. Според свидетеля Т. , Д. и баща й работели със семейството си в чужбина - 10 години в Гърция. Според свидетеля, когато станала катастрофата бащата на Д. се разболял. Според свидетеля Т. и Д. много добре се грижели за децата си, изучили ги, помагали им. Според свидетеля Д. и баща й живеели заедно, но в отделни къщи, на 5 м една от друга. Според свидетеля след смъртта на Т. и Д. всички били тъжни. Установява, че сега живеят по-тъжно, финансово са по-слаби, едва се грижат за себе си. Според този свидетел лятно време ишците ходят да работят в чужбина. Свидетелят установява, че бащата на Д. е споделял приживе, че не му се живее, защото са си отишли дъщеря му и зет му. Свидетелят установява, че децата тъжат още. Установява, че те са семейни от 10 години., а бащата на Д. има още една дъщеря, която също живее в близост.

Свидетеля И. установява, че познава Т. и Д. от 25 години. Установява, че двамата били най-добрите хора в махалата, че помагали на децата си и след като те създали свои семейства. Установява, че след катастрофата децата са по-зле. Установява, че бащата на Д. работел заедно с дъщеря си, ходили заедно да работят в Гърция. Установява, че към настоящия момент децата още тъжат за родителите си и говорят за тях.

Съдът счита, че следва да кредитира свидетелските показания, тъй като свидетелите споделят факти, които са възприели като очевидци и техните показания, с малки изключения, са взаимоподкрепящи се. Показанията на свидетелите са житейски логични, не се опровергават от други доказателства по делото и липсва основание да се пиреме, че са дадени при предубеждения или пристрастност.

С оглед установеното— настъпилата внезапна , неочаквана и едновременно смърт на двамата здрави, невъзрастни родители на първите четирима ишци, съответно неочакваната смърт на една от дъщерите на първоначалния ищец А. М., както беше

посочено невъзрастна здрава жена, като съобрази обстоятелството, че ишците и починалите са имали близки, ежедневни отношения, създали са навици в общ бит, децата са разчитали на помощта на родителите си в ежедневието си, като съобрази как смъртта на двамата внезапно и безвъзвратно преустановява установени навици в бита и ежедневието, което дава отражение във всички сфери на живота на ишците, като съобрази още нормалния житейски шок от смъртта на починалите, все още непреодоляната тъга и чувството на липса от отсъствието на починалите, установено от разпитаните свидетели, като съобрази и невъзможността на ишците да се върнат към своя обичаен ритъм на живот, но и като съобрази, че първите четирима ищци са излезли от детската си възраст, имат собствени семейства, а последният ищец е починал две години след смъртта на дъщеря си Д. съдът приема, че по справедливост паричното обезщетение на първите четирима ищци за претърпени неимуществени вреди възлиза на сума от 100 000лв, а на последният ищец- 80 000лв. При определяне на обезщетението за неимуществени вреди следва да се съобрази момента на настъпване на вредата и следва да се съобразят конкретните, индивидуални и субективни изживявания на ишците и спрямо тях да се определи дължимото се обезщетение. При определяне на дължимите се по справедливост вреди съдът съобразява и стандарта на живот в страната, конкретните икономически условия в страната, намиращи израз в ежегодно определяните нива на покритие по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, доколкото обезщетението не следва да служи за неоснователно обогатяване.

С оглед изложеното на ищеца се дължи заплащане на обезщетение за претендираните и доказани неимуществени вреди, претърпени от ПТП, настъпило на 28.10.2016г в размер на по 100 000лв за всеки починал родител на всеки ищец или общо по 200 000лв на ищец- обезщетение за претърпените от ПТП неимуществени вреди и сумата от 80 000лв- обезщетение за неимуществени вреди на първоначалния ищец А. М., претърпени от смъртта на неговата дъщеря Д. М.. До посочения размер исковата претенция се явява доказана по основание и размер, а над него- следва да бъде отхвърлена.

Изводите на двете съдебни инстанции частично не съвпадат. Първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта, с която исковете на първите четирима ищци са уважени за сумата над 100 000лв до 120 000лв, а искът на последният ищец е бил уважен за сумата над 80 000лв до 100 000лв и в тази част предявените искове следва да бъдат отхвърлени. В останалата си обжалвана част решението на СГС следва да бъде потвърдено.

По отношение на разноските:

С оглед различния резултат от спора решението на СГС подлежи на изменение в

частта за разноските.

Възприетият размер на разноските по делото от СГС не е предмет на оспорване чрез производство по чл.248 от ГПК. Ето защо настоящата съдебна инстанция има правомощие единствено да промени размер на разноските съобразно променения размер на обезщетението, предмет на спора.

С оглед изхода от спора на пълномощника на ишците се дължи възнаграждение за защита пред първата инстанция в размер на 29198.40лв с ДДС. Над посочената сума решението на СГС следва да бъде отменено. Сумата се получава като се съобрази минималното адв. възнаграждение съгласно чл.7,ал.2,т.5 от НМРАВ при интерес от 200 000лв- 5530лв, както и уважената част от всеки иск и се прибави ДДС. За първите четирима ищци възнаграждението на пълномощника възлиза на сумата от 3318лв с ДДС, а за последният ищец- 2654.40лв с ДДС.

На ответника се дължат разноски от още 105.50лв, или общо сумата от 539.22лв, от общо изчислените от СГС разноски на страната от 1055лв.

Ответникът дължи държавна такса по сметка на СГС в размер на 35 200лв и разноски от 392лв, над които суми решението на СГС следва да бъде отменено.

Пред настоящата инстанция пълномощникът на ишците претендира адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 от ЗА. Представени са договори за правна защита и съдействие от м.19.2019г. Застрахователят представя доказателства, че след посочения момент е заплатил на ишците сумите съобразно влязлата в сила част на първоинстанционното решение и поддържа възражение, че не са налице предпоставките на чл.38 от ЗА и ишците не са лица, без средства за заплащане на адвокатското възнаграждение. Възражението на застрахователя е неоснователно, поради обстоятелството, че договорът за правна защита между ишците и адвокат М. е сключен преди получаване на сумите съобразно първоинстанционното решение и няма спор, че към този момент същите са имали право да ползват безплатна правна помощ. Пред настоящата инстанция обжалвания интерес е от 110 000лв за първите четирима ищци за всеки един от предявените от тях искове и 20 000лв- за последния ищец. Минималният размер на адвокатското възнаграждение съобразно чл.7,ал.2 от НМРАВ при този обжалваем интерес е съответно – 3730лв и 1130лв. Или пълният размер на дължимото се адвокатско възнаграждение възлиза на 30 970лв/8x3730лв и 1x 1130лв/. С оглед уважената част от исковете на първите четирима ищци/8x10 000лв/ и така посочения размер на адвокатското възнаграждение на адв. М. се дължи възнаграждение от 2752.89лв и 550.58лв-ДДС или общо сумата от 3303.47лв.

Ответникът е претендирал разноски от 2800лв- за държавна такса и юрк. възнаграждение от 200. С оглед изхода от спора / уважената част от жалбата на

ответника е 820 000лв, при обжалваем интерес от 900 000лв/ на ответника се дължат разноси в размер на 2733.33лв.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 8242 от 04.12. 2019г по гр.д. № 14174/2017г по описа на Софийски градски съд, ИГО, 6-ти състав в частта, с която е осъдено ЗК„Лев инс”АД да заплати на А. Т. Т., М. Т. М., Н. Т. М., Х. Т. М. сумата над 200 000лв до 240 000лв на всеки от тях, както и да заплати на А. Х. М., починал в хода на процеса и заместен по реда на чл.227 от ГПК от наследниците си по закон Н. А. М., А. Т. Т., М. Т. М., Н. Т. М., Х. Т. М. сумата над 80 000лв до 100 000лв - обезщетение за претърпени неимуществени вреди от ПТП настъпило на 28.10.2016г , както и в частта, с която е осъдено ЗК„Лев инс”АД да заплати адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 от ЗА за сумата над 29 198.40лв, както и да заплати държавна такса по сметка на СГС за сумата над 35 200лв и разноси над 392лв и **ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявените иски от А. Т. Т., М. Т. М., Н. Т. М., Х. Т. М. против ЗК„Лев инс”АД с ЕИК 121130788 за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от смъртта на техните родители Т. и Д. М., настъпила при ПТП на 28.10.2016г, на осн. чл.432 от КЗ, за сумата над 200 000лв до 240 000лв- за всеки ищец.

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от А. Х. М., починал в хода на процеса и заместен по реда на чл.227 от ГПК от наследниците си по закон Н. А. М., А. Т. Т., М. Т. М., Н. Т. М., Х. Т. М. против ЗК„Лев инс”АД с ЕИК 121130788 за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от смъртта на Д. М., настъпила при ПТП на 28.10.2016г, на осн. чл.432 от КЗ, за сумата над 80 000лв до 100 000лв, на осн. чл.42 от КЗ.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 8242 от 04.12. 2019г по гр.д. № 14174/2017г по описа на Софийски градски съд, ИГО, 6-ти състав в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА Н. А. М., А. Т. Т., М. Т. М., Н. Т. М., Х. Т. М. да заплатят на ЗК„Лев инс”АД с ЕИК 121130788 сумата от още 105.50лв- разноси , дължими се пред първата инстанция, както и 2733.33лв- разноси пред Софийски апелативен съд, на осн. чл.81 вр. чл.78,ал.3 и ал. 8 от ГПК.

ОСЪЖДА ЗК„Лев инс”АД с ЕИК 121130788 да заплати на адвокат Р. М. от САК сумата от 3303.47лв- възнаграждение за представителство пред настоящата инстанция на осн. 38 от ЗА .

Решението подлежи на касационно обжалване с касационна жалба пред ВКС в 1-месечен срок от връчването му на страните , при условията на чл.280,ал.1 и ал.2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____